

Editorial

Per primera vegada

Probablement el significat i la possible transcendència de les «Jornades Econòmico-Empresarials» d'Oriola ha quedat parcialment ocultat per certes situacions i manifestacions «conflictives» en què ha insistit la premsa diària. Les tensions entre sectors, les discussions i les declaracions d'uns i altres, que efectivament tenen més atractiu periodístic, hauran estat, en definitiva, l'anècdota superficial. El significat més profund de les Jornades d'Oriola és un altre: començant pel fet mateix que unes jornades com aquestes han estat reals, s'han celebrat. Perquè això era una cosa que, al País Valencià, no havia passat mai. Els empresaris valencians, en efecte, podien ser més o menys competents i eficaços en els seus rams respectius, però mai de mai havien estat capaços de: a) reunir-se i reconèixer-se, i presentar-se col·lectivament, com a empresaris valencians; b) manifestar una preocupació per problemes que afecten el conjunt de la societat valenciana, i no només pels seus propis interessos de gremi o de classe; i c) actuar i projectar —és a dir, acceptar i assumir com a propi— en un marc institucional valencià.

Per primera vegada, en les Jornades d'Oriola i en la seua concepció i preparació, un sector molt extens i molt representatiu de l'empresariat valencià ha pensat en termes d'«empresaris valencians». Han superat no únicament la fragmentació sectorial o de les mateixes organitzacions patronals d'un tipus o d'un altre: han superat, sobretot, la fragmentació provincial. Que en l'organització de les Jor-

nades d'Oriola hagen participat la Confederació d'Empresaris, les Cambres de Comerç, les Fires de Mostres i la Borsa de València, és ja una novetat absoluta en un país —i en un sector social— amb una pràctica tan escassa d'actuacions coherents. Que el marc territorial del primer gran «concili» empresarial haja estat el conjunt del País Valencià, i no el marc separat de les províncies, és una novetat més gran encara: els partits polítics (començant pels d'esquerra) i els sindicats ja fa temps que estan organitzats i treballen sobre el marc global valencià, els empresaris han mantingut molt més temps la fixació provincial.

Per primera vegada, les organitzacions empresarials valencianes s'han pres com a cosa pròpia l'anàlisi de les necessitats del territori i de la societat en què treballen. Per interès propi, evidentment (perquè sense una bona infraestructura de comunicacions, per exemple, la mateixa activitat econòmica se'n ressent), però també com a manifestació d'un interès més general, com a

síntoma d'un cert sentit de responsabilitat. Setze volums d'estudis i de ponències sobre comunicacions, aigües, energia, medi ambient... i les exigències i les reivindicacions pertinents, no són cap frivolitat. És clar que seria més reconfortant l'interès dels empresaris per la contaminació, posem per cas, si la consciència del problema els portara a començar a resoldre urgentment una situació que ells mateixos han creat. O que les reivindicacions contra l'escassa atenció del govern central els portaren a una consciència cívica valenciana de què, com a grup, no han donat fins ara proves massa evidents.

I per primera vegada, també, les organitzacions empresarials assumeixen el marc polític valencià com l'espai de solució dels seus problemes, o de canalització de les seues reivindicacions. Fa encara pocs anys, els empresaris «passaven» completament de l'espai polític valencià, de la Generalitat i de la mateixa idea d'autonomia. Ara, el president Lerma, el president del govern valencià, ha estat el

convidat *natural* a la clausura de les Jornades Empresarials. I els estudis i les propostes de l'empresariat han estat presentats, en primer lloc, al govern valencià. El president de la Generalitat valenciana, i no el delegat del Govern espanyol, ha estat el protagonista de la clausura («estic ací, en el meu lloc, per escoltar la veu dels empresaris»), i per cert amb una diferència d'èxit ben visible.

Potser és veritat que, com ha dit un dels dirigents empresarials, «la societat valenciana pateix una actitud d'indiferència i fins de desconfiança cap als seus dirigents, perquè percep com escassament rellevant el paper que juga la Comunitat Valenciana respecte a la resta d'Espanya i de la Comunitat Europea». Si això és així, i si la «cimera» d'Oriola ha servit perquè un sector important d'aquesta societat, com és el constituït pels empresaris, assumeixca una major consciència i responsabilitat davant del mateix País Valencià, els resultats seran ben positius per al nostre futur col·lectiu. □